

Podsumowanie IV spotkania eksperckiego w dniu 14 czerwca 2019r. „Porozmawiajmy o Puszczy Białowieskiej”

- I. Organizator spotkania: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku
- II. Patroni: DGLP, MŚ
- III. Uczestnicy: lista w załączeniu
- IV. Przebieg spotkania
 1. Przebieg spotkania zarejestrowany jest w formie nagrania kamerą protokolarną, formuła spotkania – zapewniająca równowagę reprezentacji wszystkich grup interesariuszy uczestniczących w spotkaniu (przedstawiciel Ministerstwa Środowiska, 6 leśników, 2 naukowców, 3 przedstawiciele organizacji pozarządowych, 4 przedstawiciele samorządów, 2 przedstawiciele PSP, 2 przedstawiciele BPN)
 2. Tematem spotkania była analiza założeń do rekomendowanego przez UNESCO planu ochrony przeciwpożarowej oraz przebieg granic stref UNESCO.
 3. Po otwarciu spotkania, pani Joanna Łapińska, reprezentująca Stowarzyszenie „Lokalsi dla Puszczy”, złożyła formalny wniosek dotyczący zmiany zasad organizacji i przebiegu spotkań eksperckich z uwagi na nie spełnienie (w jej opinii) przez dotychczasowe spotkania formalnych wytycznych w zakresie zarządzania obiektem światowego dziedzictwa UNESCO.
 4. Do powyższego wniosku odniosła się pani Katarzyna Gurowska wyjaśniając cel spotkań eksperckich oraz zakres kompetencji poszczególnych stron zaangażowanych w prace nad dokumentami dla Puszczy Białowieskiej:
 - opracowanie planu zarządzania OŚD leży w kompetencji MŚ i wszelkie decyzje w tym zakresie podejmowane są na tym poziomie,
 - celem spotkań eksperckich jest zapewnienie bezpośredniego dostępu do rzetelnych informacji, inicjowanie merytorycznej dyskusji, której efekty (wnioski, podsumowania, komentarze, postulaty) będą mogły być wykorzystane do przygotowania planu zarządzania,
 - spotkania odbywają się za wiedzą i aprobatą MŚ i DGLP,
 - tematy kolejnych spotkań są proponowane przez samych uczestników.

V. Omówione zagadnienia

1. Problematyka zasięgów stref ochronnych w Obiekcie Światowego Dziedzictwa UNESCO
 - 1) prof. dr hab. Bogumiła Jędrzejewska:
 - należy wytypować najcenniejsze miejsca i określić, które z nich wymagają aktywnej ochrony,

- najwyższą rangę mają starodrzewia zapewniające ciągłość puszczy sprzed tysięcy lat;
 - OUV podkreśla wartości naturalne i różnorodność biologiczną Puszczy, natomiast nie odnosi się bezpośrednio do elementów które powinno się objąć statusem ochrony zabytku przyrodniczego, w takim sensie który pozwoli na stworzenie planu rewitalizacji czy ochrony,
 - w poszczególnych miejscach powinno się stworzyć plan ochrony archeologiczno- przyrodniczej i przywrócić ciągłość odnowienia dębów;
 - wytypowanie najcenniejszych lasów kulturowych, które kryją w sobie historię Wielkiego Księstwa Litewskiego.
- 2) dr hab. Rafał Paluch:
- nie można dopuścić do sytuacji, w której wszystkie stare drzewa znikną, oprócz starych drzew są też młodniki i drzewa w średnim wieku, w związku z tym jest propozycja zapisu o pozostawieniu starych drzew w nienaruszonym stanie i jednocześnie zapewnienie ochrony czynnej wszystkim elementom, które wymagają takiej ochrony (np. drzewostan staro wiekowy lub młodnik dębowy, które potrzebują nawet delikatnego wsparcia w procesie utrzymania i wzmocnienia);
 - należy przygotować listę odstępstw w poszczególnych reżimach ochronnych;
 - obecne przenikanie stref jest bardzo niepraktyczne i niewygodne w prowadzeniu jakichkolwiek działań na terenie Obiektu , dlatego należy dopuścić włączenie do poszczególnych stref oddziałów w całości;
2. Ochrona przeciwpożarowa Puszczy Białowieskiej w kontekście rekomendacji UNESCO dotyczącej wprowadzenia planu ochrony przeciwpożarowej
- 1) Stowarzyszenie „Puszczyków Głos”:
- Stowarzyszenie wyraża poparcie dla propozycji planu przeciwpożarowego (przedstawionego przez RDLP w Białymstoku), plan ten należy udostępnić wraz z planem ewakuacji mieszkańcom; podstawę stanowi bezpieczeństwo ludności,
 - Rekomenduje się uznanie drogi Narewskiej za drogę ewakuacji i drogę dojazdową dla służb;
 - Należy doposażyć straż pożarną;
- 2) Stowarzyszenie „Lokalsi dla Puszczy”
- należy rozważyć zlokalizowanie nowego lotniska dla straży pożarnej w pobliżu południowej części Puszczy Białowieskiej;
 - brakuje jednej wspólnej kampanii informacyjnej dotyczącej ochrony przeciwpożarowej;
 - należy zastanowić się nad zmianą praktyk leśnych odnośnie leżących gałęzi, mogących inicjować pożary;
 - należy odblokować drogę „Narewską” na odcinku południowym - przyzma ziemi blokuje przejazd i to utrudnia pracę straży pożarnej;
 - duże znaczenie w inicjowaniu pożarów ma nagromadzenie się roślinności trawiastej i usuwanie naturalnego odnowienia;

- martwe drewno przyczynia się do większego zachowania naturalnego odnowienia- martwe drewno nie jest bezpośrednią przyczyną pożarów.
- 3) Stowarzyszenie Rozwoju Białowieży i Ochrony Dziedzictwa Puszczy Białowieskiej:
- przygotowanie i przedstawienie mieszkańcom planu ewakuacji wsi puszczańskich i Białowieży;
 - należy udostępnić puszcze dla ludności- korzystanie z drewna, z płodów leśnych; mieszkańcy proszą o ujednoczenie stref i stworzenie warunków do bezproblemowego pozyskiwania drewna wyłącznie na rzecz mieszkańców, aby zabezpieczyć ich potrzeby;
- 4) Komenda Powiatowa PSP w Hajnówce:
- istnieje potrzeba rozwiązań prawnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej w rezerwacie ścisłym;
 - szlaki komunikacyjne powinny być priorytetem pod kątem pożarowym;
 - istnieje zagrożenie związane z silnymi wiatrami; martwe drzewa mogą stanowić zagrożenie poprzez blokowanie dostępności do konkretnych miejsc i osób;
- 5) Ministerstwo Środowiska:
- przy Ministerstwie Środowiska działa zespół międzynarodowych ekspertów w sprawie Puszczy Białowieskiej; wszystkie informacje dotyczące pracy zespołu można odnaleźć na stronie BIP Ministerstwa Środowiska; zespół opracowuje raport, w którym wskazuje ogólne wytyczne do planu zarządzania obiektem UNESCO;
- 6) RDLP w Białymstoku:
- wystosowano do Pana Wojewody pismo o szczególnym zagrożeniu pożarowym w Puszczy Białowieskiej;
 - prowadzona jest kampania edukacyjno- prewencyjna „Świadomi zagrożenia”, która obejmuje opracowania, filmy, materiały, ulotki- Straż Pożarna również prowadzi takie akcje edukacyjne;
 - problemem nie jest dostarczenie surowca przez nadleśnictwa puszczańskie, a brak możliwości pozyskania drewna;
- 7) Białowieski Park Narodowy:
- strefy ochrony ścisłej powinny być traktowane odrębnie; drogi dojazdowe w rezerwacie ścisłym wymagają remontów, ale BPN przygotowuje plan poprawy tej sytuacji w porozumieniu z Ministerstwem Środowiska;
- 8) Samorzady:
- należy ponawiać zaproszenia stowarzyszeń pozarządowych do udziału w spotkaniach dotyczących Puszczy Białowieskiej;
 - warto wspólnie pochylić się nad ustaleniami czy nowymi definicjami drzewostanów stuletnich;
 - należy ograniczyć ilość martwego drewna w Puszczy- ustalić i zbilansować ilość zalegającego martwego drewna;

- główne postulaty mieszkańców to dostęp do opału, modernizacja drogi „Narewowska”.

VI. Podsumowanie:

Kolejne spotkanie

- 1) Termin (wstępny): 18 lipca 2019r.
- 2) Tematy:
 - kontynuacja tematów związanych ze strefowaniem i ochroną przeciwpożarową